

Dlouhé 19. století - Ze života tovaryšů II

hodina dějepisu pro žáky 8. ročníku ZŠ

Vyzkoušej si práci historika

Do r. 1859 existovaly na území Rakouské monarchie cechy - řemeslnické spolky, které byly nedílnou součástí městské společnosti již od středověku. Hlavou cechu byl cechmistr, členové cechu skládali mistrovskou zkoušku, řemeslu se učili učedníci a tovaryši.

Minule ses seznámil/a s krejčovským tovaryšem Havlem Vogelem (*1834).
Dnes se seznámíš s jeho vrstevníkem, tovaryšem Aloisem Beerem (1833- 1897).

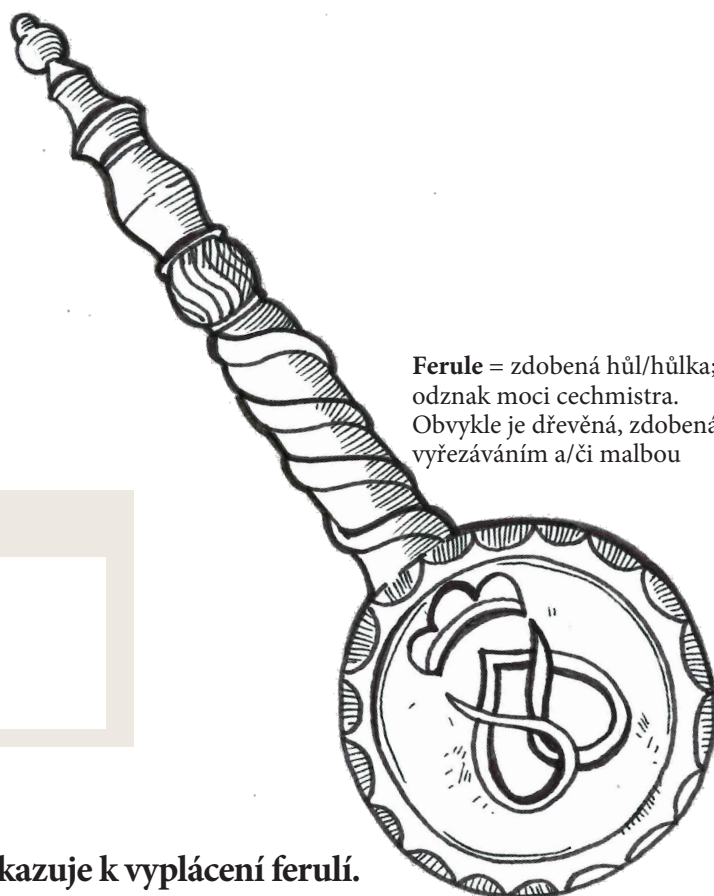
Úkol č. 1

Když byl učedník přijímán mezi tovaryše, dostal 'ferulí' předem stanovený počet ran (obvykle pět).

Prohlédni si feruli na obrázku a odpověz na tyto otázky:

Kterému cechu ferule patřila?

Z čeho tak usuzuješ?

Ferule = zdobená hůl/hůlka; odznak moci cechmistra. Obvykle je dřevěná, zdobená vyřezáváním a/či malbou

V českém jazyce je úsloví, které zřejmě odkazuje k vyplácení ferulí.
Zakroužkuj to správné:

Škoda rány, která padne vedle.

Dostat zač je toho loket.

Dostat za vyučenou.

Úkol č. 2

Přečti si úryvek ze vzpomínek Aloise Beera, ve kterých popsal, jak se vydal na zkušenou:

“Byl jsem přijat cechmistrem za tovaryše: přečetl mi městský písař práva tovaryše, a tím byv zaznamenan; obdržel jsem připití piva, koláč, přičemž mne chválíce přáli, abych nadál tak zůstávaje pokračoval. 18. dubna jsem se poprvé do rádnice představil k popisu a vydání vandrovnícké knížky, za ni zaplatil 30 krejcarů. Bratr mne z lásky naučil pozdravu, způsobu při vstoupení k mistru neb tovaryšům, abych buď podpory neb práce obdržel, totiž: Glück zum Meister und Gesellen, wegen des Handwerks! Mistr poděkuje a žádá knížku, kterou prohlédne a vrátí s darem; potřebuje-li dělníka, tehdy knížky ponechá a nic nedaruje. Potom jsem si sháněl soucestní, ale zůstali doma a já šel sám.”

(Úryvek z knihy SKŘEČEK, Rudolf, ed. *Lituji, že nejsem básník... Z paměti Aloise Beera*. Praha: Odeon, 1970.)

Vysvětli vlastními slovy:

Co popřáli cechmistr a písař novému tovaryši:

.....

.....

Odkud bral Alois prostředky na další putování?

.....

.....

Koho Alois neúspěšně sháněl? Jak bys toto slovo vyjádřil dnešním jazykem?

.....

Úkol č. 3

Alois se měl naučit německý pozdrav. Zamysli se, proč se Alois chystal na zkušenou do ciziny. Proč nešel na vandr do Čech? **Svou hypotézu vysvětli:**

.....

.....

.....